

Sjöng gjorde Engelbrekts gregorianska ensemble
<http://paradox.provocation.net/medeltid/index.htm>

Nyårsafton 2003 kl 23:30 i Engelbrekts kyrka ¹

Procedenti puero
Eia, novus annus est
 Virginis ex utero
Gloria laudis
Deus homo factus est
et immortalis

Sine viri semine
 natus est de Virgine

Sine viri copula
 natus ante secula

Plene non obnoxia
 Virgo viri nescia

Plene non obnoxium
 natum patris nescium

In valle miserie
 venit nos redimere

Christus nobis natus est
 Crucifigi passus est

Cuius circumcisio
 Nostra sit salvatio

Redemptorem seculi
 Laudent omnes populi

Collaudemus Dominum
Eia, novus annus est
 salvatorem hominum
Gloria laudis
Deus homo factus est
et immortalis

Barnet, framskridande
Eja, det är nyår!
 ur Jungfruns livmoder
Ära med lovsång!
Gud har blivit människa
och odödlig.

Utan mans säd
 är han född av Jungfrun.

Utan förbindelse med någon man
 är han född före all tid.

Helt utan skuld
 är Jungfrun utan man.

Helt utan skuld
 är sonen utan far.

Till tåredalen
 har han kommit för att friköpa oss.

Kristus är född åt oss.
 Han uthärdade att korsfästas.

Må hans omskärelse*
 bli vår frälsning.

Må världens frälsare
 lovsjungas av alla folk.

Må vi tillsammans lovprisa Herren,
Eja, det är nyår!
 människans frälsare.
Ära med lovsång!
Gud har blivit människa
och odödlig.

(Denna och nästa är från "Firenze", ett franskt 1200-talsmanuskript.

* Nyårsdagen brukade man fira Kristi omskärelse. Jfr också Kol 2:11)

Annus renascitur
Letemur igitur
 Vetus depellitur
 Adam novo nato
Letemur igitur
anno renovato

Baculus colitur
Letemur igitur
 Leta lux agitur
 merore fugato
Letemur igitur
anno renovato

Sol novus oritur
Letemur igitur
 Nubes subducitur
 hoste relegato
Letemur igitur
anno renovato

Året återföds;
Låt oss därför glädjas!
 Det gamla kastas ut
 efter att den nye Adam fötts.
Låt oss därför glädjas
åt det förnyade året!

Herdestaven hedras;
Låt oss därför glädjas!
 Det glada ljuset firas
 efter att sorgen fördrivits.
Låt oss därför glädjas
åt det förnyade året!

Den nya solen gryr;
Låt oss därför glädjas!
 Molnen förs undan
 efter att fienden förvisats.
Låt oss därför glädjas
åt det förnyade året!

Plus bele que flor
 est ce mest avis
 cele aqui mator
 tant con soie vis
 naura de mamor
 ioie ne delis
 autre mes la flor
 quest de paradis
 mere est au signour
 qui si voz amis
 et nos aretor
 veut avoir tot dis.

Quant revient & fuelle & flor
 contre la saison destre
 dex adonc me souvient damors
 qui toz iors
 ma cortois et doz este
 mult aim ses secors
 car sa volente
 malege de mes dolors
 mult me vient bien & henors
 destre a son gre.

Lautrier ioer men alai
 par 1. destor
 en 1. vergier men entrai
 pour quellir flor
 dame plesant itrovai
 cointe datour
 cuer ot gai
 si chantoit en grant esmai
 amors ai
 quen ferai
 cest la fin la fin queque
 nus die iamerai.

DEO DICAMUS GRATIAS.

Vackrare än en blomma
 är hon, det vet jag,
 hon som jag vänder mig till
 så länge jag lever.
 Jag har inte haft någon kärlek,
 glädje eller fröjd
 annan än blomman
 som är från Paradiset,
 Modern till vår Herre
 som älskar er så;
 och vill ha oss tillbaka
 alla dagar.

När de återvänder, blad & blommor,
 mot årstiden sommar,
 Gud!, då kommer jag ihåg den kärlek
 som alla dagar
 är hövisk och ljuv.
 Mycket älskar jag hennes hjälp
 eftersom hennes välvilja
 lyfter av mig mina sorger.
 Jag har fått mycket gott & ärbart
 av att vara till hennes behag.

Häromdagen gick jag
 1. omväg,
 i 1. trädgård gick jag in
 för att plocka en blomma.
 En behagfull dam fann jag,
 elegant klädd.
 Hon hade ett glatt hjärta
 men sjöng i stor affekt:
 ”Kärlek har jag,
 vad skall jag göra med den?”
 Till slut, till slut någon som
 jag kan säga att jag kommer att älska.

Vi tackar Gud.

BENEDICAMUS

Mater Dei plena gratia
hostium credentium
fidei nostre via
errantium tu consilia
dissipes et studia
discrepantium
incendium rubor non fuit
noxium
tu noxia cordium incendia
purga per Filium
qui creavit omnia.

Mater virgo pia
omnium refugium
mater maris nescia
regia vernans prosa pia
lilium convallium
prece previa
Filium presta propicium
nobis in via
ut in patria
Regem pium
videat in gloria fidelium ecclesia.

DOMINO.**Vi välsignar**

Guds Moder, nådefulla,
de troendes port,
vår tros väg;
de villfarandes råd må du
skingra, och iver
hos de stridande,
denna eld som inte gav rodnad
utan bara var skadlig.
Denna hjärtans skadliga eld,
rena den genom din Son
som skapat allt.

Moder, fromma jungfru,
allas tillflykt,
moder utan make,
förnyande kunglig ätt,
liljekonvalje,
med en bön i förväg
tillhands, gör Sonen försonlig
mot oss på vår väg,
så att, i fäderneslandet,
den fromme Kungen
får ses i ära av de trognas kyrka.

Herren.

Circa canit Michael
gaudia
Natus est Rex Israhel
Ejå

*Ejå
Anni novi nova novi
gaudia!*

In excelsis canitur
gloria
Terris pax indicitur
Ejå

*Ejå
Anni novi nova novi
gaudia!*

Nostra nobis redditur
patria
in qua grande vivitur
Ejå

*Ejå
Anni novi nova novi
gaudia!*

Devitemus igitur
vitia
per que virtus moritur
Ejå

*Ejå
Anni novi nova novi
gaudia!*

Sua spargat castitas
lilia
peperit virginitas
Ejå

*Ejå
Anni novi nova novi
gaudia!*

Runt om sjunger Mikael
om glädje:
Israels Konung är född.
Ejå!

*Ejå!
Vi känner det nya årets nya
glädje!*

I höjderna sjungs
om ära;
På jorden påbjudes fred.
Ejå!

*Ejå!
Vi känner det nya årets nya
glädje!*

Till oss återskänks vårt
fädernesland
där det levs gott.
Ejå!

*Ejå!
Vi känner det nya årets nya
glädje!*

Låt oss därför undvika
synderna
genom vilka dygderna dör.
Ejå!

*Ejå!
Vi känner det nya årets nya
glädje!*

Kyskheten strör sina
liljor;
Jungfrudomen har fött.
Ejå!

*Ejå!
Vi känner det nya årets nya
glädje!*

(Från "Tours", franskt 1200-talsmanuskript)

Then Ewangeliska Credhon

Wij troom vppå alzmechtig gudh
 Som alting i sina orde
 skapat haffuer erlig och good
 gott är alt thet som han giordhe
 oss för fadher vil han vara
 aff sin eghen godha vilia
 han vil oss altijd beuara
 och oss ey iffrå sigh skilia
 han beskermar oss j sin krafft
 och inghen står emoot hans macht.

Wij troom och vppå iesum christ
 eenda gudz son och vor herra
 han är ewig och thet är vijst
 mz fadhren liker j äro
 aff maria iomfru reen
 mz san mandom vart han födder
 aff gudz andes til hielp aleen
 för vår sünd vart pinter och mödder
 och dödhen han oss öffueruan
 sitter på fadhrens högra hand.

Wij troom vppå then helga and
 ena christeliga kyrckia
 thet är helga manna samfund
 som gudz ande plägar styrckia
 här warder sünden borttaghen
 then oss pläghar göra vonda
 och vppå then sidzsta daghen
 skolom vij alle vpstonda
 och itt ewigt lijff kommer thå
 gudh leter oss sin glädhi fåå.
 amen.

(Från en mässbok från Hög, 1540. "I sina orde" = i sin ordning;
 "mödder" = bemödad, alltså att man orsakat honom möda.)

Te deum på swensko. Och effter latine noter. Och fölier her äffter ord frå ord.

O gudh vij loffue tigh: o herre vij tacke tigh.
 Tigh ewige fadher: vördher hela verlden.
 Tigh prisa alla änglar:himlar och alla kraffter.
 Tigh prisa cherubim och seraphim: siwngandes vtan ända.

Heligh. Heligh. Heligh. herre gudh zebaoth. (Jes. 6:3)
 Fulla äro himlar och iorden: aff titt maiestet och herligheet.

Tigh loffua och prisa: alle helge apostlar.
 Theslikes loffua tigh alle helge propheter.
 Sammalunda loffua tigh alle helge martirer.
 Then helga kyrkia i hela verldenne:

bekenner tigh för en alzmechtigh fadher.
 Och tin eenfödda son: then med tigh haffuer sannan gudhom.
 Teslikes hugswalaren: then helga anda.

Tu christe: äronnes konung.
 Tu är fadhrens son: i ewigheet.
 Til menniskiones förlösningh: togh tu i iungfru lifue mandom.
 Tu öfueruan dödhen: och opläst himmelen för the troгна.
 Tu sitter på gudz högra hand: i fadhrens herligheet.
 Tädhan igenkommandes: til att döma leffuandes och dödha.
 Tj bedie vij tigh att tu hielper tina tiänare:
 som tu med titt dära blod haffuer återlöst.
 Och giffuer them. then ewiga herligheeten: med tijn helgon.

O herre frels titt folck: och velsigna tin arffuodeel. (Ps. 28:9)

Och regera them: och vphögh them j ewigheet.
 Herre gudh vij loffue tigh: alla dagar. (Ps. 145:2)

Och prise titt namn: iffrå ewigheet til ewigheet.
 Beuara oss herre i thenna dagh: att vij icke gora moot tin vilia.
 Förbarma tigh öffuer oss o herre:

och var oss barmhertigh. (Ps. 123:3)

Ware tin barmhertigheet öffuer oss:
 såsom vij på tigh hoppas. (Ps. 33:22)

På tigh hoppas vij o herre:
 lätt oss icke komma på skam til ewigh tijdh. (Ps. 31:1; 71:1)

(Från en mässbok från Hög 1540)